

Tessa Hadley

Autora d'«Amor lliure»

L'escriptora britànica va començar a publicar als 46 anys i ha tingut molt d'èxit parlant d'allò que més coneix: l'espai domèstic. «Amor lliure» (Edicions de 1984) és la història d'una dona que, esperonada pel desig, troba el seu propi camí

MARC ROVIRA

“La revolució dels anys 60 va ser molt masculina”

◆◆◆◆◆ Silvia Marimon Molas

Els petons no només desperten les belles dorments, també poden ser l'inici d'una revolució. I no una revolució que acaba en matrimoni sinó en alliberament. És el que li passa a Phyllis Fischer, una dona de 40 anys aparentment encantada amb la seva vida de perfecta mestressa de casa als afores de Londres fins que una nit tot canvia. Ella és la protagonista d'*Amor lliure* (Edicions de 1984 en català, amb traducció de Núria Busquet Molist, i *Sexto Piso* en castellà, amb traducció de Magdalena Palmer), la vuitena novel·la de Tessa Hadley (Bristol, 1956). Ens trobem en una llibreria, on acaba de comprar-se dues novel·les de Mercè Rodoreda.

Hi ha molta literatura sobre les reivindicacions dels anys 60, però molt poca escrita des del punt de vista d'una mestressa de casa. M'interessa molt tot aquell moment revolucionari i els efectes que va tenir en la vida ordinària de la gent. Totes aquelles idees polítiques ara semblen remotes però van tenir repercussions dins les famílies, perquè van

sacsejar moltes coses, en el sentit que la percepció va ser que ja res era immutable, que tot podia canviar, que es podia començar de nou.

¿La revolució va arribar a les cases i a les famílies però com que era portes endins no va ser tan visible? Sí, però va ser potser un procés més lent. A la Gran Bretanya s'estava deixant enrere la postguerra, els racionaments, l'austeritat, la grisor... als anys 60 encara podies veure els estralls de les bombes a Londres. Les ànsies de més llibertat, de voler canviar coses, van coincidir amb un cert moment d'hedonisme. De consum. Crec que les ganes de deixar-se anar, de satisfer desitjos i apetits, van ser força generals. No volien que la seva vida fos com la dels seus pares.

Les mestresses de casa també hi van participar.

És divertit escriure sobre la revolució des del punt de vista d'una mestressa de casa, perquè els carrers, la política, la contracultura van ser dominats pels homes. Se sentien, so-

“**M'INTERESSA TOT AQUELL MOVIMENT REVOLUCIONARI I ELS EFECTES QUE VA TENIR EN LA VIDA ORDINÀRIA DE LA GENT**”

bretot, les seves veus. Les mestresses de casa es consideraven dones avorrides i es donava la culpa de tot a les famílies. Ens havíem d'alliberar de les mares. Crec que va ser un moment sobretot masculí. La segona onada feminista no va arribar fins pràcticament una dècada després. Aleshores les dones van dir: hi ha hagut una revolució sexual però sembla que no n'hem pogut gaudir gaire.

Phyllis Fischer és una dona de 40 anys, amb dos fills, una casa amb jardí, un marit... Al principi és el desig el que fa que trenqui amb tot, però després és més que això. Crec que per a la Phyllis deixar-ho tot, cap a un nou i incert futur, té una deliciosa sensualitat. Ella no és una intel·lectual. Ella marxa i s'allibera de tot el que implica pertànyer a una classe social. I és feliç quan ho fa. La revolució està a la seva pell i no al seu cap.

Quan marxa abandona també els fills. Un tema força tabú. Sí, és un tema que fa enfadar molt la gent. Fins i tot a la meua mare, que

em diu que no pot creure que la Phyllis faci això. Però això és el millor de les novel·les: posar les dues cares de la mateixa moneda. Ella és valenta, lluita per la seva llibertat, creix i, d'altra banda, és un cap de pardals, segueix un home que potser no val tant la pena ni és el que sembla.

No es fan els mateixos judicis quan un home deixa els seus fills.

Sí, hi ha molts prejudicis. Pensa en John Updike i la seva tetralogia del *Conill*. Frustrat per la petitesa de la família, el protagonista marxa perquè aspira a més. I en aquell moment no es va jutjar, es va considerar que era magnífic i tràgic. Quan ho fa una dona és egoista i imperdonable. Jo no jutjo la Phyllis. Però té conseqüències: quan un home o una dona deixen la família, alguna cosa es trenca.

¿Fins a quin punt és anhel de llibertat o la necessitat de sentir-se jove, de sentir-se desitjada?

La motiven dues coses. Té un moment de bogeria; a la tarda és una mestressa de casa, preocupada per estar atractiva i casa seva, i a mitjanit té un amant. Crec que porta bé el fet d'envellir. Però l'arribada del Nicky, molt més jove, i el fet que aparentment ell no mostri gens d'interès, fins i tot ella creu que la considera repulsiva, fa que s'ho replantegi i pensi que la vida ha de ser molt més. I hi ha també el seu fill petit, l'estima amb passió, i marxarà en un internat per fer-se un home. Dins del seu cap també es produeix una substitució.

Pot semblar una història d'amor entre un home jove i una dona gran. Però va molt més enllà, Seria ridícul escriure una novel·la romàntica sobre això, avui ho tenim superat. La història d'amor, però, és tan sols l'embranchida i després l'aparto. Anem sabent moltes més coses dels altres personatges i esdevé més aviat una comèdia social.

Què vol dir fer-se gran per a vostè? A *Amor lliure* ve a dir que mai és tard per començar de nou. Vostè també va conèixer l'èxit com a autora a la maduresa.

Sí, en comptes de tenir una història amb un home més jove, he aconseguit publicar. Qui sap què és millor [diu rient]. Esclar que m'afecta fer-me gran, però no tot és terrible. Ara estic començant un llibre sobre una lluitadora feminista quan té 80 anys. Veurem com acaba perquè normalment, a la literatura, les dones d'aquesta edat no són avorrides. Crec que les dones envelleixen millor perquè estan més preparades per adaptar-se a nous papers i a no ser tan visibles. És molt més difícil per als homes, perdre el poder i l'autoritat no ho porten gaire bé. ◆◆